

Till Konsumentminister Lena Micko

Cc Näringsminister Ibrahim Baylan
Finansminister Magdalena Andersson

Stockholm den 02 december 2020

Angående nödvändig anpassning och/eller tillägg till nuvarande resegarantilag.

Resegarantilagen är en skyddslagstiftning avsedd att säkerställa att resenärer som köpt en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang är skyddade. Om resan inte blir av är tanken att kunden ska få sina pengar tillbaka och om kunden blir strandsatt på resmålet ska resegarantin kunna användas för hemtransport.

Resegarantilagen kan endast tas i anspråk om resan ställts in på grund av arrangörens insolvens. Resor som ställts in av annan anledning täcks således inte av lagstiftningen. Under våren och sommaren har det blivit tydligt att denna begränsning medför att skyddet för resenärer är sämre än vad man haft anledning att anta.

Översyn av resegarantisystemet

För att säkerställa att resenärer faktiskt är skyddade om något inträffar, behöver regelsystemet ses över. I detta sammanhang vill vi dock poängtera att vi befarar att en utvidgning av tillämpningsområdet för de resegarantier som idag ställs av reseföretag, innebärande att de kan tas i anspråk för andra situationer än idag, med stor sannolikhet kommer att medföra stora problem för dessa företag. För närvarande ställs resegaranti för majoriteten av svenska reseföretag genom bankgarantier eller betalningsutfästelser utfärdade av försäkringsbolag. Det har framförallt funnits två försäkringsbolag som erbjudit denna produkt. På grund av den pågående pandemin har ett av dessa försäkringsbolag nu meddelat att de inte längre kommer att erbjuda denna tjänst. Även banker har blivit mindre benägna att ställa säkerhet för reseföretag. En utvidgning av resegarantierna kommer därmed att medföra en överhängande risk för att det försäkringsbolag som i större omfattning erbjuder denna försäkring och en eller flera banker anser att risken blir för stor och därför upphör med denna tjänst.

På grund av Covid19 har en stor mängd paketresor ställts in under våren och sommaren. Arrangörer till dessa resor har i många fall inte fått återbetalningar från underleverantörer, t.ex. flygbolag och hotell. Mot bakgrund härav och då försäljningen av resor i princip helt avstannat har många reseföretag haft stora problem med att återbetala. Ett sätt att lösa det akuta problemet har varit att utfärda presentkort eller s.k. vouchers till de resenärer som accepterat detta istället för återbetalning. EU-kommissionen har också uttalat att resenärer bör överväga att acceptera en voucher istället för återbetalning med hänvisning till den svåra situationen för resebranschen. En förutsättning för detta är dock enligt kommissionen att resenären åtnjuter skydd för värdet på vouchern om arrangören skulle gå i konkurs. Kammarkollegiet har på uppdrag av regeringen utrett frågan om huruvida resegarantilagen täcker vouchers. Myndigheten konstaterade härvid att så inte är fallet. Många EU-länder har sedan i våras infört tillfälliga lagar som gör att innehavaren av en voucher är skyddad mot arrangörens konkurs, eftersom detta kan öka chansen att en resenär accepterar en voucher istället för återbetalning, dock visar erfarenheter från såväl Sverige som andra EU-länder att villigheten att acceptera vouchers är ganska låg. Majoriteten av alla konsumenter föredrar återbetalning i pengar, vilket de har rätt till enligt lag.

Skydd för flygresenärer

I detta sammanhang vill vi även påtala behovet av att det införs ett skydd för resenärer i händelse av att flygbolag försätts i konkurs. Skyddet bör på samma sätt som resegarantierna täcka återbetalning och hemtagning av strandsatta resenärer. Tidigare flygbolagskonkurser har utvisat att det föreligger ett stort behov av ett sådant skydd och mot bakgrund av flygbolagens ansträngda ekonomi efter snart tio månader med kraftiga begränsningar av flygtrafiken, är detta behov större än någonsin tidigare.

Under pandemin har vidare alla flygbolag haft problem med att återbetala resenärer för inställda flygningar. Många resenärer väntar fortfarande på återbetalningar för resor som ställdes in under våren, detta gäller inte minst SAS. Även resebyråer och researrangörer har väntat länge på återbetalningar från flygbolag, vilket medfört att dessa företag haft problem med att i sin tur återbetala till resenärer. Enligt förordning 261/2004 om flygpassagerares rättigheter har flygbolaget en skyldighet att återbetala hela biljettpriset till resenären inom sju dagar från det att flygningen ställdes in. Om ett skydd införs för flygresenärer enligt ovan bör detta därför även kunna användas för återbetalning till resenärer

som har en lagstadgad rätt till återbetalning inom viss tid, men där flygbolagen inte uppfyller sina skyldigheter. Denna del av skyddssystemet bör dock endast omfatta sådana extraordinära situationer som ligger utanför flygbolagens kontroll. I annat fall skulle systemet kunna utnyttjas av flygbolag med dålig ekonomi som inte beror på t.ex. en större epidemi. I de fall resenären får ersättning ur detta skydd, t.ex. en fond, övertar fonden kravet mot flygbolaget. En sådan lösning skulle skydda resenärerna samtidigt som det gav flygbolagen en respit, vilket kan öka chanserna att fler flygbolag överlever den nuvarande pandemin och framtida liknande scenarier.

Behov av utredning

Som påtalas ovan ser vi en stor risk med att utvidga det befintliga resegarantisystemet till att omfatta fler situationer. Vi menar därför att resegarantisystemet bör behållas som det är och att det införs ett parallellt system som täcker de situationer, t.ex. vouchers eller fordringar p.g.a. resor som ställts in av annan orsak än arrangörens insolvens, samt att ett skydd införs för flygresenärer.

Mot bakgrund härav hemställer vi om att regeringen snarast tillsätter en utredning med uppdrag att utreda det nuvarande resegarantisystemet och de brister som pandemin har blottlagt, samt tar fram ett förslag på en lösning för att säkerställa att resenärer har det skydd som lagen är tänkt att ge och säkerställer flygresenärers rättigheter, samtidigt som det inte ställer orimliga krav på en redan mycket utsatt resebransch.

Med vänlig hälsning

Didrik von Seth
VD/Generalsekreterare
Svenska resebyrå- och arrangörsföreningen

Svenska resebyrå- och arrangörsföreningen (SRF) bildades 1937 och företräder idag merparten av landets resebyråer och researrangörer (drygt 80 % räknat i omsättning). SRF har ca 300 medlemsföretag med fler än 400 försäljningsställen. Våra medlemmar är både stora och små resebyråer och researrangörer, svenska och internationella resebyråkedjor samt renodlade internetresebyråer.

Medlemsföretagen sysselsätter runt 7 800 personer och hade en affärsvolym på cirka 60 mdr kr år 2019.